

EESTI PÖLLUMAJANDUSE AKADEEMIA

METOODILINE JUHEND

POLIITILISE ÕKONOOMIA (KOMMUNISTLIKU TOOTMISVIISI) SEMINARIÕPPUSTEKS

KOOSTATUD 150-TUNNILISE PROGRAMMI JÄRGI

TARTU 1962

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
54686

ARHIIVKO

Poliitilise ökonomia (kommunistliku tootmisviisi) seminari-
rid toimuvad põhiliselt referaatide ja sõnavõttude meetodil.
Referaatide koostamiseks vajalik kirjandus ja põhiprobleemid,
millistele referaat ja sõnavõttud peavad vastuse andma, on esi-
tatud käesolevas juhendis. Üksikasjalikumaid nõuandeid ja ju-
hendeid antakse üliõpilastele seminarieelsetes konsultatsi-
oonides iga teema kohta eraldi (nii kirjanduse kui ka refe-
raatide ülesehitamise osas).

Referaadi ärakuulamisele järgneb selle arutelu, mis al-
gab kas küsimuste esitamisega referendile või oponentide sõ-
navõttudega. Referaadi arutamisest peaks osa võtma kas kogu
auditoorium või valdav osa sellest. Seepärast näib, et alati
pole tarvis määrata kindlaid oponente. Arutelu ülesandeks on
hinnangu andmine referaadi ideelis-teoreetilise taseme, selle
ülesehituse ja ettekande vormi kohta, samuti referaadis käsit-
letud probleemide süvendamine.

Seminar täidab igati oma ülesande, kui kõik üliõpilased
võtavad selle tööst aktiivselt osa kas küsimuste esitamise
või sõnavõttude vormis. Selleks on tarvis kõigil valmistuda
põhjalikult igaks seminariks. Soovitav on konspekteerida olu-
lisemad allikad, eriti need, mis on lülitatud iseseisvate kü-
simustena eksamipiletitesse.

Referaatides ja sõnavõttudes käsitletavaid küsimusi tu-
leb võimaluse korral, kuid seejuures orgaaniliselt siduda
kaasaegse rahvusvahelise olukorra, kommunismi laiahaardelise
ülesehitustöö praktika ja meie ees seisvate majanduslike ja
kultuuriliste ülesannetega. Kesksel kohal peab seminarides
olema igasuguste kodanlike ja väikekodanlike, reformistlike
ja revisionistlike "teooriate" kriitika.

Seminaride huvitavaks, loominguliseks aruteluks muutmise
eesmärgil on tarvis laialdaselt kasutada nii referaatides kui
ka sõnavõttudes illustreerivat materjali, nagu näitlikud õppe-

vahendid, ilukirjandus, kinofilmid, statistikaandmed, majandusteaduslikes ajakirjades ja ajalehtedes avaldatud artiklid.

Referendid, oponendid ja sõnavõtjad peaksid esinemisel kasutama olemasolevaid näitlikke vahendeid. Soovitav on tähtsamate andmete, skeemide jne. esitamine tahvlil. Nii toimides on sõnavõtjail võimalik oma seisukohti paremini selgitada, auditooriumil aga kergem neid jälgida. Seminarid peavad aitama õpetada üliõpilasi argumenteerima.

Seminaride ülesandeks on ka arendada üliõpilaste esinemisoskust. Seepärast tuleb eelistada referentide, oponentide ja sõnavõtjate vaba esinemist. Seejuures ei tohi ohvriks tuua esinemise sisu. Iga sõnavõtt olgu sisutihe, esinemise viis korrektne.

Sel eesmärgil on edaspidi tarvis hakata julgemini ja laialdasemalt kasutama eelkõige referaatide konspektivaba esitamist. See on üheks võimalikuks teeks, mis annab üliõpilastele esinemiseks vajalikke kogemusi, aitab neid ette valmistada tulevaseks tööks mitte ainult kui tublisid spetsialiste, vaid ka kui organisatoreid-ühiskonnategelasi, kes peavad oskama hästi esineda rahva ees.

Tähtsaks küsimuseks on seminariks ette nähtud aja õige kasutamine. Praegu, mil seminarid toimuvad 2-tunnilistena, pole otstarbekohane referaadi ajaline kestus üle 20 minuti. Vastasel korral ei jää aega diskussiooniks. Samuti tuleb hoiduda vastava seminari teemasse mittekuuluvate küsimuste arutamise või takerdumisest pisiküsimustesse, mistõttu mõned tähtsamad probleemid võivad jääda kas üldse selgitamata või seda tehakse pinnapealselt.

On soovitatav, et üliõpilased teeksid tähtsamates küsimustes seminari käigus märkmeid. Need on vajalikud aine põhjalikuks omandamiseks. Seminaride senine praktika kinnitab, et nendel üliõpilastel, kes niisuguseid märkmeid ei tee, on olnud hiljem raskusi seminaridel käsitletud probleemide analüüsimisega eksameil.

Üliõpilased, kes ei võta seminaridest osa või ei tööta seal küllalt aktiivselt, ei pääse enne arvestusele või eksamile, kui nad on likvideerinud võlgnevuse.

Kasutades kõiki ülalmärgitud võimalusi muudame seminarid efektiivseks õppe-kasvatustöö vormiks.

KAPITALISMILT SOTSIALISMILE ÜLEMINEKU AJAJÄRK

16. t e e m a. Kapitalismilt sotsialismile ülemineku ajajär-
gu olemus ja seaduspärasused. Sotsialismi võit.

I seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Kaasaegse reformismi ja revisionismi kriitika sotsialistliku revolutsiooni ja proletariaadi diktatuuri küsimuses:

- a) "demokraatlik sotsialism" ja selle kriitika;
- b) revisionistlikud moonutused sotsialistliku revolutsiooni ja proletariaadi diktatuuri küsimuses;
- c) proletariaadi diktatuuri paratamatus sotsialistliku majanduse ülesehitamise vahendina.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Kapitalismilt sotsialismile ülemineku ajajärgu objektiivne paratamatus.
2. Kapitalismilt sotsialismile ülemineku seaduspärasused ja kaasaegse revisionismi kriitika antud küsimuses.
3. Poliitilise võimu proletariaadi kätte ülemineku vormide mitmekesisus.
4. Põhiliste tootmisvahendite ühiskonnastamine ja selle iseärasused: a) NSV Liidus, b) Euroopa ja c) Aasia rahvademokraatiamaades.
5. Kapitalismilt sotsialismile ülemineku ajajärgu majandussektorid. Riigikapitalism sotsialismile ülemineku perioodil.

II seminar - 2 tundi

R e f e r a a t: Põllumajanduse sotsialistliku ümberkorraldamise paratamatus:

- a) miks ei saa rajada sotsialistlikku majandust väikekaubatootmise säilimise tingimustes?
- b) milliste majandusseaduste toimest tuleb põllumajanduse koopereerimise paratamatus?
- c) põllumajanduse sotsialistliku ümberkorraldamise objektiivsed eeldused;
- d) revisionismi kriitika põllumajanduse koopereerimise küsimuses.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Lenini kooperatsiooniplaan.
2. Põllumajanduse koopereerimise iseärasused: a) NSV Liidus, b) Euroopa ja c) Aasia rahvademokraatiamaades.
3. Põllumajanduse koopereerimine Eesti NSV-s.
4. Kas sotsialistlik industrialiseerimine on kõigi maade jaoks üldine seaduspärasus?
5. Mille poolest erineb sotsialistlik industrialiseerimine kapitalistlikust industrialiseerimisest: a) allikate, b) meetodi, c) tagajärgede osas?
6. NSV Liidu ja rahvademokraatiamaade sotsialismi ehitamise kogemuste maailmaajalooline tähtsus.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

- K. M a r x, Gotha programmi kriitika, IV ptk., Tallinn 1957.
- V. I. L e n i n, VSDTP VI Ülevenemaaline ("Praha") konverents. Konverentsi resolutsioonid. Teosed, 17. kd., lk. 432.
- V. I. L e n i n, Majandus ja poliitika proletariaadi diktaatori ajajärgul, Teosed, 30. kd.
- V. I. L e n i n, Toitlusmaksust, Teosed, 32. kd.
- V. I. L e n i n, Kooperatsioonist, Teosed, 33. kd.

- Moskvas 14.-16. novembril 1957. aastal toimunud sotsialistlike maade kommunistlike parteide ja töölisparteide esindajate nõupidamise deklaratsioon, Tallinn 1957.
- Kommunistlike ja töölisparteide esindajate nõupidamise avaldus, Tallinn 1960.
- N. S. H r u š t š o v, Maaailma kommunistliku liikumise uutele võitudele, "Eesti Kommunist" 1961, nr. 1.
- Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, esimene osa, I ja II ptk.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist, Tallinn 1961, I ptk. § 1.

L i s a k i r j a n d u s

- N. S. H r u š t š o v, Koopereerimine on talurahva kõige õigem tee. Kõne Poznani vojevoodkonna tootmiskooperatiivis "Plawcie" toimunud mitingul, "Rahva Häääl" 23. juulil 1959.
- Nõukogude võimu saavutused 40 aasta jooksul (arvudes), Tallinn 1958⁺.
- Nõukogude Eesti saavutusi 20 aasta jooksul, Tallinn 1960⁺.
- Marksismi-leninismi alused, Tallinn 1960⁺.
- A. V e i m e r, Eesti NSV sotsialistlik industrialiseerimine, Tallinn 1958.
- V. M a t i n ja M. B r o n š t e i n, Eesti NSV põllumajanduse kollektiviseerimine ning selle sotsiaalsed ja majanduslikud tulemused, Tallinn 1959.
- Ajakiri "Sotsialistlik Põllumajandus" 1960, nr. 7 (juhtkiri).
- A. E l l e r, Kaasaegselt revisionismist agraraarküsimuses, "Eesti Kommunist" 1959, nr. 11.
- Kaasaegselt revisionismist. Artiklite kogumik, Tallinn 1958.
- Социалистический лагерь. Справочник, М., 1962.
- Критика буржуазных экономических теорий, М., 1960, гл. XIII, стр. 331-358.
- Критика современных буржуазных реформистских и ревизионистских теорий, М., 1960, гл. XI.

⁺ Neid materjale soovitatakse lisakirjandusena kõigi teemade osas.

- М. Н. Р ы н д и н а, Критика экономических теорий ревизионистов, М., 1960, стр. 47-67.
- Народное хозяйство СССР в 1960 году, М., 1961⁺.
- СССР в цифрах в 1961 году, М., 1962⁺.
- Хрестоматия по политической экономии, раздел второй, М., 1960⁺.
- Хрестоматия по политической экономии. Социалистический способ производства, Изд-во "Высшая школа", М., 1961⁺.
- Курс лекций по политической экономии социализма, Изд-во "Высшая школа", М., 1961⁺.
- Политическая экономия социализма, Соцэкгиз, 1960⁺.
- Политическая экономия социализма, Государственное издательство "Высшая школа", М., 1960⁺.
- Основные вопросы политической экономии социализма в трудах В. И. Ленина, М., 1960, гл. I.
- Н. Г. К а р о т а м м, К истории учения о социалистическом сельском хозяйстве, М., 1959, гл. III, стр. 76-113.

I l u k i r j a n d u s

- J. R e e d, Kümme päeva, mis vapustasid maailma, 1958.
- М. Š o l o h h o v, Ülesküntud uudismaa, I, 1954 ja II, 1961.
- R. S i r g e, Maa ja rahvas, 1956.
- O. T o o m i n g, Kaksteist aastat "Looming" 1961, nr. 9-12.
- A. S a a r, Inimene otsis õnne, 1958.
- L. V a h e r, Emajõe jutustus, 1960.
- A. S a a r e m ä g i, Rahva-Hiina tänasest ja homsest, 1959.
- M. K e s a m a a, H. M e r e, Hiina tähtede all, "Loomingu" raamatukogu, Tallinn 1959.
- A. K a a l, Pilk tänapäeva Hiinasse, 1961.
- F. G l a d k o v, Tsement; Energia, 1960.
- J. S e m p e r, Punased nelgid, Tallinn 1955.
- V. L ä c i s, Kaluri poeg, Tallinn 1956.

---

^x Neid materjale soovitatakse lisakirjandusena kõigi teemade osas.

N ä i t l i k u d õ p r e v a h e n d i d

Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. 83-94.
Лекционные плакаты по политической экономии /раздел "Социализм"/,
/Наглядные пособия/, Госполитиздат, 1962,
л. I-4, 2I.

SOTSIALISM KUI KOMMUNISMI ESIMENE FAAS

17. t e e m a. Sotsialistliku ühiskonna tootlikud jõud ja tootmissuhted. Sotsialistliku riigi majanduslik osa.

I seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Sotsialistliku omandi kaks vormi ja nende kasv:

- a) riikliku omandi erinevus kapitalismi ja sotsialismi tingimustes;
- b) kooperatiivse omandi erinevus kapitalismi ja sotsialismi tingimustes;
- c) sotsialistliku omandi kahe vormi kasv NSV Liidus ja riikliku omandi juhtiv osa;
- d) sotsialistliku omandi kahe vormi osatähtsus põllumajanduses;
- e) isiklik omand sotsialismi tingimustes ja selle erinevus eraomandist.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Kommunistlik tootmisviis ja selle arengu kaks faasi.
2. Millist tootlike jõudude iseloomu eeldab sotsialismi tootmissuhete tekkimine?
3. Sotsialismi tootmissuhete olemus:
  - a) omandussuhted,
  - b) sotsiaalsete gruppide suhted ja nende tegevuse vastastikune vahetamine,
  - c) jaotussuhted.
4. Kaasaegse reformismi ja revisionismi kriitika omandi küsimuses.

R e f e r a a t: Sotsialistliku majanduse riikliku juhtimise täiustamine kaasajal:

- a) sotsialistliku riigi majandusliku osa erinevus kapitalistliku riigi omast;
- b) miks sotsialismi tingimustes ei ole võimalik loobuda majanduse riiklikust juhtimisest;
- c) demokraatliku tsentralismi põhimõtte majandusliku juhtimise alal;
- d) majanduse riikliku juhtimise täiustamise vajalikkus ja selleks rakendatud abinõud.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Sotsialistliku riigi majanduslik-organisatoorse funktsiooni sisu.
2. Revisionistlikud moonutused sotsialistliku riigi majandusliku osa küsimuses.
3. Sotsialismi majandusseaduste iseloom ja selle väärtõlgenduste kriitika.
4. Sotsialistliku riigi majanduspoliitika tuginemine objektivsete majandusseaduste tunnetamisele.
5. Tootlike jõudude ja tootmissuhete vastastikune toime sotsialismi tingimustes.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

- K. M a r x ja F. E n g e l ' s, Kommunistliku partei manifest, II osa, Tallinn 1955.
- V. I. L e n i n, Nõukogude võimu järjekordsed ülesanded, Teosed, 27. kd. (tööviljakuse tõstmist käsitlev osa).
- V. I. L e n i n, Meie välis- ja siseolukord ning partei ülesanded, Teosed, 31. kd., lk. 384-387.
- V. I. L e n i n, Kooperatsioonist, Teosed, 33. kd.
- Tööstuse ja ehitustegevuse juhtimise organiseerimise edasise täiustamise seadus, Tallinn 1957.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee 1962. aasta märtsipleenumi materjale, Tallinn 1962, lk. 65-87 ja 115-126.

Kolhoosikorra edasiarendamisest ja masina-traktorijaamade reorganiseerimisest. NLKP Keskkomitee pleenumi otsus, mis võeti vastu 26. veebruaril 1958 seltsimees N. S. Hruštšovi ettekande põhjal, Tallinn 1958.

Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu Konstitutsioon (Põhiseadus), I ptk.

N. S. H r u š t š o v, NSV Liidu rahvamajanduse arendamise kontrollarvud aastaks 1959-1965. Ettekanne Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei erakorralisele XXI kongressile 27. jaanuaril 1959, Tallinn 1959, lk. 100-110.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, I ptk. § 3, III ptk. § 1 ja 2.

N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee aruanne partei XXII kongressile, Tallinn 1961, II ptk. § 2 ja 6.

N. S. H r u š t š o v, Tugevdada igati kolhoosi- ja sovhoositootmise valitsusi. Kõne Vene Föderatsiooni keskpriirkondade tootmisvalitsuste töötajate nõupidamisel Moskvast 27. juunil 1962, "Rahva Hää" 1. juulil 1962.

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrus 22. märtsist 1962 "Põllumajanduse juhtimise ümberkorraldamisest", "Rahva Hää" 25. märtsil 1962.

L i s a k i r j a n d u s

H. M e t s a, V. T ü r k, Materiaalsete ja kultuuriliste hüvede jaotamisest üleminekul kommunismile, Tallinn 1962.

E. B r a n d t, Võrdne võrdsete hulgas, Tallinn 1960.
Kaasaegselt revisionismist. Artiklite kogumik, Tallinn 1958.
Сельское хозяйство СССР. Статистический сборник, М., 1960.
Экономические законы социализма и их использование, М., 1960.

В. П е р л о, Экономическое соревнование СССР и США, М., 1960.

С. М. С д о б н о в, Две формы социалистической собственности и пути их сближения, М., 1961, гл. I-III. Повышение уровня развития колхозного производства, М., 1961, гл. I.

Основные вопросы политической экономии социализма в трудах В. И. Ленина, М., 1960, гл. II, VI.

Критика современных буржуазных реформистских и ревизионистских теорий, М., 1960, гл. XIII, стр. 521-538.

В. Ш к р я н т, Ревизионистский "социализм" и югославская действительность, "Проблемы мира и социализма" 1959, № 3, стр. 42-49.

Г. Н. Э в с т а ф ь е в, Экономический закон повышения производительности труда, М., 1962, гл. I.

I l u k i r j a n d u s

G. N i k o l a j e v a, Võitlus teel, 1960.

L. L e o n o v, Vene mets, 1958.

L. V a h e r, Vooluteed teeme valla, "Looming", 1962, nr. 5.

N ä i t l i k u d õ p p e v a h e n d i d

Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. 95.

Лекционные плакаты по политэкономии /раздел "Социализм"/, /Наглядные пособия/, Госполитиздат, 1962, л. 5.

18. t e e m a. Sotsialismi põhiline majandusseadus

seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Sotsialistliku tootmise kasv kui töötajate heaolu tõusu alus:

- a) omand tootmisvahenditele kui tootmise saaduste omastamist määrav tegur;
- b) sotsialismi tingimustes sõltub töötajate tarbimise määr otseselt tootmise tasemest;
- c) sotsialistliku tootmise kasvu kõrge tempo põhjused;

- d) tootmise ja tarbimise kasvu vastastikune dialektiline sõltuvus sotsialismi tingimustes;
- e) töötajate heaolu sõltuvus põllumajandusliku tootmise tasemest.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Sotsialismi põhilise majandusseaduse sisu. Tema tähtsus sotsialistliku tootmise arengus.
2. Sotsialismi põhilise majandusseaduse vahekorid teiste majandusseadustega.
3. Töötajate elatustaset iseloomustavad näitajad ja eri maade elatustaseme võrdlemise metodoloogilised alused.
4. Töötajate heaolu tõus kui sotsialismi põhilise majandusseaduse avaldusvorm.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

V. I. L e n i n, VK(b)P programmi projekt, § 2, Teosed, 29. kd. NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu MN määrus "Elamuehituse arendamisest NSV Liidus", "Rahva Häääl" 2. aug. 1957.

Riiklike pensionide seadus, Tallinn 1956.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, I ptk. § 1, II ptk.

N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee aruanne partei XXII kongressile, Tallinn 1961, II ptk. § 1, 3, 4 ja 5.

N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist. Ettekanne Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XXII kongressile, Tallinn 1961, III ptk. § 1 ja 3.

N. S. H r u š t š o v, Kommunistliku ülesehitustöö käesolev etapp ja partei ülesanded põllumajanduse juhtimise parandamisel (Kogumik "Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee 1962. aasta märtsipleenumi materjale", Tallinn 1962), eriti lk. 18-28.

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu läkitus kõigile töölistele, kolhoosnikutele, sovhoositöölis-

tele ja nõukogude haritlaskonnale, kogu nõukogude rahvale, "Rahva Hääli" 1. juunil 1962.

L i s a k i r j a n d u s

- Eesti NSV. Andmete kogumik, Tallinn 1959.
- Nõukogude Eesti majandus 1940-1960, Tallinn 1960.
- E. M ü ü r i s e p p, Seitseaastak Eestis, Tallinn 1960.
- 20 aastat nõukogude Tartut, Tartu 1960.
- S. A h e l i k, Kes said kodanlikus Eestis pensioni, Tallinn 1960.
- H. M e t s a, V. T ü r k, Materiaalsete ja kultuuriliste hüvede jaotamisest üleminekul kommunismile, Tallinn 1962.
- H. M e t s a, K. P a r v e l, Tootmise ja tarbimise seostamise põhiküsimusi üleminekul kommunismile, Tallinn 1961.
- V. K o s l o v, A. K a r u, Majanduslik peäülesanne, Tallinn 1962.
- M. B r o n š t e i n, N. E r m a n, G. R e k k e r, Vestlusi elatustasemest, Tallinn 1962.
- Küsimused ja vastused 32, lk. 3-12.
- NSV Liidu Ministrite Nõukogus, "Rahva Hääli" 1. juunil 1962.
- Вопросы политической экономии социализма, М., 1961, стр. 7-18, 374-381.
- С. П. Ф и г у р н о в, Реальная заработная плата и подъем материального благосостояния трудящихся в СССР, М., 1960.
- Н. Э р м а н, Уровень жизни как экономическая категория, Ученые записки Тартуского государственного университета, выпуск II8, труды по экономическим наукам IV, Тарту, 1962.
- В. Г. Ф у р о в, Забота КПСС о повышении благосостояния и культурного уровня колхозного крестьянства, М., 1960.
- Г. И. Л и б м а н, Непрерывный рост социалистического производства, Изд-во "Высшая школа", 1961, гл. I и IV.

- П. С. М с т и с л а в с к и й, Народное потребление при социализме, М., 1961.
- М. А т л а с, Л. К а д ы ш е в, М. М а к а р о в а, Г. С о - р о к и н, П. Ф и г у р н о в, Об основном экономическом законе, "Вопросы экономики" 1962, № I, стр. 39-52.
- Я. К р о н р о д, Основное производственное отношение и экономический закон движения социализма, "Вопросы экономики" 1962, № 4, стр. 102-117.

N ä i t l i k u d õ p r e v a h e n d i d

Kõik inimese heaks, kõik inimese õnne nimel! (Illustratiivset materjali Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmi kohta), Tallinn 1962.

Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. 96-107.

Важнейшее условие построения коммунизма. Наглядные пособия по материалам Январского /1961 г./ Пленума ЦК КПСС, Госполитиздат, 1961, л. 1-6.

Лекционные плакаты по материалам XXII съезда КПСС /наглядные пособия, 14 плакатов/, Госполитиздат, 1962.

Лекционные плакаты по политэкономии /раздел "Социализм"/, /Наглядные пособия/, Госполитиздат, 1962, л. 6-8, 23-25.

19. t e e m a. Sotsialistliku tootmise plaanipärane arenemine

seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Tähtsamad proportsionaalsed seosed sotsialistlikus rahvamajanduses, sealhulgas põllumajanduses:

- a) tähtsamad proportsioonid sotsialistlikus rahvamajanduses;
- b) tööstuse ja põllumajanduse proportsioonid sotsialismi tingimustes;

- c) tootmisharudevahelised proportsioonid põllumajanduses;
- d) proportsioonide muutumine ja selle põhjused põllumajanduslikus tootmises;
- e) põllumajandusliku tootmise proportsioonid kodanlikus ja Nõukogude Eestis.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Rahvamajanduse plaanipärase arenemise võimalikkus ja paratamatus sotsialismi tingimustes.
2. Rahvamajanduse plaanipärase arenemise seaduse sisu ja seos teiste majandusseadustega.
3. Rahvamajandusharude vaheliste proportsioonide muutumine kommunismile üleminekul ja selle põhjused.
4. Sotsialistlik planeerimine kui rahvamajanduse plaanipärase arenemise seaduse kajastumine majanduspoliitikas.
5. Planeerimise teaduslikud alused.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

- F. E n g e l s, Anti-Dühring, kolmas osa, II ptk., Tallinn 1954, lk. 243-247.
- V. I. L e n i n, Teaduslik-tehniliste tööde plaani visand, Teosed, 27. kd.
- V. I. L e n i n, VK(b)P programmi projekt § 2, Teosed, 29. kd.
- V. I. L e n i n, Ühtsest majandusplaanist, Teosed, 32. kd.
- Põllumajanduse planeerimise praktika muutmisest. NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrus 9. märtsist 1955, Tallinn 1955.
- Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, I ptk. § 3.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee aruanne partei XXII kongressile, Tallinn 1961, II ptk. § 2.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist. Ettekanne Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XXII kongressile, Tallinn 1961, III ptk. § 4.
- Kogumik "Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee

1962. aasta märtsipleenumi materjale", Tallinn
1962, lk. 18-87.

L i s a k i r j a n d u s

- O. S e p r e, Kodanliku Eesti põllumajanduse "õitseng",
Tallinn 1959.
- R. A n t o n s, Agraarsuhted kodanlikus Eestis, Tallinn
1957, V ptk.
- A. V e i m e r, B. V e i m e r, NSV Liidu tööstus seitse-
aastakul, Tallinn 1959.
- E. V i n t, Põllumajanduse areng Nõukogude Eestis, "Kogumik
Nõukogude Eesti majandus 1940-1960", Tallinn 1960.
- Экономические законы социализма и их использование, М.,
1960.
- Н. И. Н и к о л а е в, Ленинские принципы планирования на-
родного хозяйства, Л., 1960.
- Основные вопросы политической экономии социализма в трудах
В. И. Ленина, М., 1960, гл. УІ.
- Критика буржуазных экономических теорий, М., 1960, гл. ХІУ.
- A. В e й м e r, Комплексное развитие и специализация промыш-
ленности Эстонского административного района,
Таллин, 1961.
- Вопросы политической экономии социализма, М., 1961, стр.
18-27, 381-385.

I l u k i r j a n d u s

V. A ž a j e v, Kaugel Moskvast, 1950.

N ä i t l i k u d õ p p e v a h e n d i d

- Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. 108-
110.
- Альбом наглядных пособий по политической экономии. Раздел
"Социализм", Госполитиздат, 1960, л. II.

20. t e e m a. Ühiskondlik töö. Ühiskondliku tööviljakuse järjekindel kasv

I seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Sotsialistlik võistlus, selle

vormid ja osa ühiskondliku tootmise arengus:

- a) sotsialistliku võistluse tekkimine ja olemus;
- b) sotsialistliku võistluse põhisuunad ja ajaloolised etapid NSV Liidus;
- c) sotsialistlik võistlus põllumajanduses;
- d) sotsialistliku võistluse organiseerimise leninlikud põhimõtted;
- e) sotsialistliku võistluse uued vormid kaasaajal ja kommunistliku töö liikumine;
- f) sotsialistliku võistluse osa ühiskondliku tootmise arengus.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Töö vahetult ühiskondlik iseloom sotsialismi tingimustes.
2. Vajaliku ja lisatöö kategooria kapitalismi ja sotsialismi tingimustes.
3. Sotsialistlik töökooperatsioon.
4. Ühiskondlik tööjaotus ja selle vormid sotsialismi tingimustes.
5. Tootev ja mittetootev töö sotsialismi tingimustes.
6. Moraalsed ja materiaalsed tööstiimulid.

II seminar - 2 tundi

R e f e r a a t: Tööviljakuse tõus on kõige tähtsam tingimus uue ühiskonna võiduks:

- a) K. Marx ja V. I. Lenin tööviljakuse tähtsusest;
- b) tööviljakus kapitalismi ja sotsialismi tingimustes;

- c) tööviljakuse tunduva tõstmise vajadus põllumajanduses;
- d) tööviljakuse tõus on tee küllusele.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Ühiskondliku tööviljakuse järjekindla kasvu seaduse sisu.
2. Lokaalse ja ühiskondliku tööviljakuse mõiste.
3. Tööviljakuse kasvu tegurid:
  - a) elavtöö kokkuhoiu vormid,
  - b) asjastatud töö kokkuhoiu vormid.
4. Ühiskondliku tööviljakuse seos toodangu kvaliteediga.
5. Tööintensiivsus sotsialismi tingimustes.
6. Tööviljakuse kasvu sotsiaalsed tagajärjed sotsialismi tingimustes.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

- V. I. L e n i n, Kuidas organiseerida võistlust? Teosed, 26. kd.
- V. I. L e n i n, Nõukogude võimu järjekordsed ülesanded, Teosed, 27. kd. (tööviljakuse tõstmist käsitlev osa).
- V. I. L e n i n, Suur algatus, Teosed, 29. kd.
- V. I. L e n i n, Põlise elulaadi purustamiselt uue loomisele, Teosed, 30. kd.
- V. I. L e n i n, Töödistsipliinist, Teosed, 30 kd.
- V. I. L e n i n, Oktoobrirevolutsiooni neljandaks aastapäevaks, Teosed, 33. kd.
- Ametiühingu vabriku-, tehase- ja kohaliku komitee õiguste põhimäärus, "Rahva Hää" 16. juulil 1958.
- Tööstusettevõtte, ehituse, sovhoosi, masina-traktorijaama ning remondi- ja tehnikajaama alalise tootmisnõupidamise põhimäärus, "Rahva Hää" 19. juulil 1958.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee aruanne partei XXII kongressile, Tallinn 1961, II ptk. § 2.

N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist. Ettekanne Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XXII kongressile, Tallinn 1961, II ptk., lk. 20-32.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, II ptk. § 1 ja 2.

N. S. H r u š t š o v, "Uutele saavutustele raudteetranspordi töös!", Kõne üleliidulisel raudteetranspordi töötajate nõupidamisel 10. mail 1962, "Rahva Hää!" 11. mail 1962.

L i s a k i r j a n d u s

V. R a u d, Kõige tähtsam, kõige peamine kommunismi võiduks, Tallinn 1957.

J. K o t k o v s k i, Maksimaalse aja võitmise probleem kahe maailmasüsteemi majanduslikus võistluses, Tallinn 1960.

V. K o s l o v, A. K a r u, Majanduslik peaülesanne, Tallinn 1962, lk. 60-66.

V. K o s l o v, Ühiskondlik töö sotsialismi tingimustes. Ühiskondliku tööviljakuse järjekindla kasvu seadus, Tartu 1961 (EPA Rotaprindil paljundatud abimaterjal).

A. N e i m a n, Kiirendada tehnilist progressi, Tallinn 1962.

O. K a l j u s t e, Töö ja kutse-eetika, Tallinn 1962.

A. П. Л я п и н, Главное условие построения коммунизма, М., 1961.

С. Г. С т р у м и л и н, Очерки социалистической экономики СССР, М., 1959.

Сборник "Резервы и пути повышения производительности труда в сельском хозяйстве СССР", М., 1962.

В. С т а р о в с к и й, Производительность общественного труда и проблемы народонаселения, "Известия" 22 мая 1962 или "Вестник Академии наук СССР" 1962, № 5, стр. 33-53.

Вопросы политической экономии социализма, М., 1961, стр. 27-40, 385-388.

Основные вопросы политической экономии социализма в трудах
В. И. Ленина, М., 1960, гл. III.

В. Ф. М а ш е н к о в, Резервы роста производительности тру-
да в сельском хозяйстве СССР, М., 1960.

П. П. Л и т в я к о в, Н. К. Т я п к и н, Общественный труд
и ее производительность, М., 1961.

Г. Н. Э в с т а ф ь е в, Экономический закон повышения про-
изводительности труда, М., 1962.

I l u k i r j a n d u s

V. A ž a j e v, Kaugel Moskvast, 1950.

V. K o t š e t o v, Vennad Jeršovid, 1960.

L. L e o n o v, Vene mets, 1958.

A. R õ b a k o v, Autojuhid, 1952.

A. K u z n e t s o v, Legendi järg, 1960.

O. T o o m i n g, Roheline kuld, 1957.

N ä i t l i k u d õ p r e v a h e n d i d

Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. III-
II2.

Лекционные плакаты по политэкономии /раздел "Социализм"/,
/Наглядные пособия/, Госполитиздат, 1962,
л. 6, 24.

21. t e e m a. Töö järgi jaotamine. Töö tasustamine sotsia-
listlikus ühiskonnas

seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Töötajate nominaalpalk, reaal-
palk ja reaaltulud Nõukogude Eestis:

- a) nominaalpalga mõiste ja suurus ENSV-s;
- b) reaalpalga mõiste ja kasv ENSV-s seitse-
aastakul;
- c) reaaltulude struktuur ja erinevus reaal-
palga mõistest;

d) töötajate reaaltulude võrdlus kodanlikus
ja Nõukogude Eestis.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Töö järgi jaotamise seaduse sisu.
2. Töö hulk ja kvaliteet kui sotsialismi majanduslikud kategooriad.
3. Võrdsus ja ebavõrdsus töö tasustamisel sotsialismi tingimustes.
4. Põhjused, mis tingivad muudatusi töö tasustamises.
5. Palga ja tööviljakuse kasvu vahekord.
6. Töö normeerimise ülesanded.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

- K. M a r x, Gotha programmi kriitika, Tallinn 1957, I ptk.
p. 3.
- V. I. L e n i n, Riik ja revolutsioon, V ptk., § 3 ja 4, Teosed, 25. kd.
- Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961,
teine osa, II ptk.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee aruanne partei XXII kongressile, Tallinn 1961, II ptk. § 4 ja 5.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist, Tallinn 1961, III ptk. § 3.

L i s a k i r j a n d u s

- A. M ü ü r i s e p p, Seitseaastak Eestis, Tallinn 1960.
- H. A l l i k, Võrdlusi tööstustöölise elatustasemest Eestis, Tallinn 1957.
- R. L u m i, Arvudest, mille üle tasub järele mõelda, "Rahva Hääl" 26. mail 1960.
- V. T ü r k, Töö hulga ja kvaliteedi kategooria majanduslikust sisust, Tartu Riikliku Ülikooli toimetised, vihik 97, majandusteaduslikke töid II, Tartu 1960.
- V. T ü r k, Töönormide tasemest sotsialistlikus tööstuses,

Tartu Riikliku Ülikooli toimetised, vihik 118, ma-
jandusteaduslikke töid IV, Tartu 1962.

V. T ü r k, Palk sotsialistlikus ühiskonnas, Tallinn 1961.

H. M e t s a, V. T ü r k, Materiaalsete ja kultuuriliste hü-
vede jaotamisest üleminekul kommunismile, Tallinn
1962.

Eesti NSV. Andmete kogumik, Tallinn 1959, lk. 267-279.

M. B r o n š t e i n, N. E r m a n, G. R e k k e r, Vestlusi
elatustasemest, Tallinn 1962.

O. S e p r e, Võrrelge, otsustage, "Rahva Hääl" 26. mail 1961.
Küsimused ja vastused, nr. 21, lk. 25-29.

Nõukogude Eesti majandus 1940-1960, Tallinn 1960.

Экономические законы социализма и их использование, М.,
1960.

С. П. Ф и г у р о в, Реальная заработная плата и подъем
материального благосостояния трудящихся в
СССР, М., 1960.

И. С. Р ы б а к о в, Экономический закон распределения по
труду. Зарботная плата при социализме, М.,
1960.

Основные проблемы политической экономии социализма в трудах
В. И. Ленина, М., 1960, гл. IY.

Б. С у х а р е в с к и й, Рабочий день и заработная плата в
СССР, "Коммунист" 1960, № 3, стр. 22-37.

Вопросы политической экономии социализма, М., 1961, стр.
56-70, 390-394.

Э. К а п у с т и н, Производительность труда и заработная
плата, "Социалистический труд" 1962, № 4,
стр. II-23.

II seminar - 2 tundi

R e f e r a a t: Kolhoosnikute isiklik materiaalne huvitatus
oma töö tulemustest:

- a) materiaalse huvitatus e printsiibi olemus;
- b) materiaalse huvitatus e printsiip kolhoo-
sitootmise arengu mitmesugustel etappidel;
- c) rahalise töötasu kasutamise eeldused ja
kogemused kolhoosides;

- d) rahalise töötasu olemus ja erinevused palgast;
- e) lisatasu kasutamisest kaasajal.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Kolhoosi kogutoodangu jaotamine ja töötasu suuruse kujunemine erinevates kolhoosides.
2. Töö tasustamise edasisest täiustamisest kolhoosides. Põhimõtte "võrdne tasu võrdse töö järgi" järjekindla rakendamise vajalikkusest kogu kolhooslik-kooperatiivse tootmis-sektori ulatuses.
3. Töö tasustamise täiustamisest sovhoosides.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

- NSV Liidu põllumajanduse edasiarendamise abinõudest. NLKP Keskkomitee pleenumi otsus, mis võeti vastu 7. septembril 1953. a. sm. N. S. Hruštšovi ettekande põhjal, Tallinn 1953.
- Põllumajanduse planeerimise praktika muutmisest. NLKP Keskkomitee ja NSVL Ministrite Nõukogu määrus 9. märtsist 1955. a., Tallinn 1955.
- NLKP Keskkomitees ja NSVL Ministrite Nõukogus. Põllumajandusliku artelli põhikirjast ning kolhoosnikute initsiatiivi edasisest suurendamisest kolhoositootmise organiseerimisel ja artelli asjade juhtimisel. Kolhoosnikute igakuisest avansseerimisest ja lisatöötasu maksimisest kolhoosides, "Rahva Hääl" 10. märtsil 1956.
- Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, I ptk. § 2.
- Kogumik "NLKP Keskkomitee 1962. aasta märtsipleenumi materjale", Tallinn 1962.

L i s a k i r j a n d u s

Põllumajandusliku artelli tüüp-põhikiri, Tallinn 1949.

M. B r o n š t e i n, D. K r u g l j a k, L. T u l p, Materi-
aalse huvitatuse printsiibi rakendamine Eesti NSV
kolhoosides, Tallinn 1956.

Nõukogude Eesti majandus, Tallinn 1960.

Põllumajandusökoonomika küsimusi II ja III, Tallinn 1959,
1960.

Töö tasustamisest Eesti NSV kolhoosides, Tallinn 1958.

EPA teaduslike tööde kogumik nr. 10, Tartu 1959.

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus "Täi-
endavaid abinõusid kolhoosnikute materiaalseks sti-
muleerimiseks", "Rahva Hääl" 28. veebruaril 1962.

G. K u r s s, A. P ä r t e l, Rahaline töötasu Eesti NSV
kolhoosides, Tallinn 1960.

L. K a a r a m a a, Nõukogude küla teel kommunismile, Tal-
linn 1962.

"Sotsialistlik Põllumajandus" 1959, nr. 3, 1961, nr. 21,
1962, nr. 11, 12 ja 15.

Экономические законы социализма и их использование, М.,
1960.

К. А. О х а п к и н, Экономическая эффективность денежной
оплаты труда в колхозах, М., 1960.

В. П. Р о ж и н, Некоторые вопросы подъема экономики слабых
колхозов, М., 1961, гл. II-IV.

Общественные фонды колхозов и распределение колхозных дохо-
дов, М., 1961, гл. II и VII.

Повышение уровня развития колхозного производства, М., 1961,
гл. VI.

Вопросы политической экономии социализма, М., 1961, стр.
242-247, 297-301, 394-398.

I l l u k i r j a n d u s

H. L e b e r e c h t, Ühes majas, 1958.

M. Š o l o h h o v, Ülesküntud uudismaa I ja II, 1954, 1961.

N ä i t l i k u d õ p p e v a h e n d i d

Kõik inimese heaks, kõik inimese õnne nimel! (Illustratiiv-
set materjali Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei
programmi kohta), Tallinn 1962.

Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. II4,
I22-I25.

Лекционные плакаты по материалам XXII съезда КПСС /наглядные
пособия, 14 плакатов/, Госполитиздат, 1962.

Лекционные плакаты по политэкономии /раздел "Социализм"/,
/Наглядные пособия/, Госполитиздат, 1962,
л. 7, 8, 12.

22. t e e m a. Kaubatootmine ja raha sotsialistlikus ühis-
konnas

seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Väärtusseaduse toime sotsialist-
likus ühiskonnas:

- a) väärtusseaduse olemus ja tema toime iseärasused
sotsialistlikus ühiskonnas;
- b) väärtusseaduse igakülge kasutamise vajadusest;
- c) väärtusseaduse avaldusvormid tootmis- ja ringlus-
sfääris;
- d) revisionistlikud moonutused väärtusseaduse toime
kohta sotsialismi tingimustes ja nende kriitika.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Kaubatootmise iseärasused sotsialismi tingimustes.
2. Kauba tarbimisväärtuse ja väärtuse vastuolu, selle põhju-
sed ja ületamine sotsialismi tingimustes.
3. Kauba väärtuse suurus ja selle dünaamika.
4. Kaubalis-rahaliste suhete edasise tugevdamise vajalikkus
üleminekul sotsialismilt kommunismile.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

V. I. L e n i n, Toitlusmaksust, Teosed, 32. kd.

V. I. L e n i n, Kulla tähendusest nüüd ja pärast sotsialis-
mi täielikku võitu, Teosed, 33. kd.

Müügikohustuste ja masina-traktorijaamade töö eest naturaal-
tasu maksmise kaotamisest ning põllumajandussaa-
duste varumise uuest korrast, varumise hindadest

- ja tingimustest. NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrus, "Rahva Hääl" 2. juunil 1958.
- NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu läkitus kõigile töölilistele, kolhoosnikutele, sovhoositöölilistele ja nõukogude haritlaskonnale, kogu nõukogude rahvale, "Rahva Hääl" 1. juunil 1962.
- Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, I ptk. § 2 ja 3.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist, Tallinn 1961, III ptk. § 4.
- NSV Liidu Ministrite Nõukogus, "Rahva Hääl" 1. juunil 1962.

L i s a k i r j a n d u s

- В. Г. В е н ж е р, Вопросы использования закона стоимости в колхозном производстве, М., 1960.
- З. С о л а й д а к, Некоторые вопросы действия закона стоимости в колхозном производстве, Научные доклады высшей школы, "Экономические науки" 1961, № 1.
- Вопросы политической экономии социализма, М., 1961, стр. 40-56, 388-390.
- Основные вопросы политической экономии социализма в трудах В. И. Ленина, М., 1960, гл. У.
- Экономические законы социализма и их использование, М., 1960.
- Ф. М. М о ч а л о в, Товарное производство, закон стоимости и деньги при социализме, Изд-во МГУ, 1961.
- Я. А. К р о н р о д, Деньги в социалистическом обществе, М., 1960.
- М. Т у р е ц к и й, Развитие производительных сил и товарно-денежные отношения, "Вопросы экономики" 1961, № 12, стр. 99-107.
- К. О с т р о в и т я н о в, Строительство коммунизма и товарное производство, "Вопросы экономики" 1961, № 10, стр. 13-28.
- И. М а л ы ш е в, В. С о б о л ь, О научной основе изучения социалистической экономики, "Коммунист" 1961, № 8, стр. 82-88.

По поводу статьи И. Малышева, В. Соболя, "Коммунист" 1961,
№ 8, стр. 89-97.

Г. Н. Х у д о к о р м о в, Товарное производство и закон
стоимости при социализме, Изд-во "Высшая
школа", М., 1962.

N ä i t l i k u d õ p r e v a h e n d i d

Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. 113.

Альбом наглядных пособий по политической экономии. Раздел
"Социализм", Госполитиздат, 1960, л. 14, 18,
19.

23. t e e m a. Hind, Omahind, Rentaablus ja isemajandamine

I seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Põllumajandussaaduste hindade
kujunemise alused:

- a) hindade seos tootmistingimustega;
- b) hindade seos materiaalse stimuleerimisega;
- c) hindade kujunemise iseärasused kolhoosi- ja sov-
hoositootmises;
- d) põllumajandussaaduste hindade täiustamine NSV
Liidus.

K ü s i m u s i s õ n a v õ t t u d e k s

1. Kauba väärtus, omahind ja hind sotsialismi tingimustes.
2. Omahinna struktuur. Omahinna alandamise põhilised teed.
3. Sotsialistlikes ettevõtetes loodud puhastulu ja selle
jaotamine.
4. Puhastulu kolhoosides ja selle arvestamise meetoodika.

II seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Isemajandamise rakendamisest
kolhoositootmises:

- a) isemajandamise olemus ja rakendamise eeldused;

- b) isemajandamise kasutamise vajalikkusest kolhoosides;
- c) isemajandamise senistest tulemustest kolhoosides;
- d) isemajandamise edasisest täiustamisest kolhoosides.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Isemajandamise tugevdamisest sovhoosides.
2. Sotsialistlike ettevõtete fondide moodustamine.
3. Kolhooside ühiskondlikud fondid ja nende struktuur.
4. Tootmisfondide kasutamise efektiivsuse tõstmise teed.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

V. I. L e n i n, Nõukogude võimu järjekordsed ülesanded, Teosed, 27. kd., lk. 216-229.

V. I. L e n i n, Uuest majanduspoliitikast. Lõppsõna, Teosed, 33. kd., lk. 77-83.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, I ptk. § 3.

NLKP Keskkomitees ja NSV Liidu Ministrite Nõukogus. Ettevõtete majanduslikust stimuleerimisest ja töötajate materiaalse huvi suurendamisest uue tehnika ja tehnoloogia loomise ja rakendamise ning tootmisprotsesside kompleksse mehhaniseerimise ja automatiseerimise vastu, "Rahva Hääl" 2. juulil 1960.

N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee aruanne partei XXII kongressile, Tallinn 1961, II ptk. § 2.

N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist. Ettekanne Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XXII kongressile, Tallinn 1961, III ptk. § 4.

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu läkitus kõigile töölistele, kolhoosnikutele, sovhoositöölistele ja nõukogude haritlaskonnale, kogu nõukogude rahvale, "Rahva Hääl" 1. juunil 1962.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu üleskutse kolhoosnikutele, sovhoositöölisele, kolhooside ja sovhooside juhtijaile, põllumajandusteadlastele ja põllumajanduse spetsialistidele, kolhoosi- ja sovhoositootmise valitsuste töötajaile, partei- ja komsomoliorganisatsioonidele, kolhooside ja sovhooside kommunistidele ning kommunistlikele noortele, kõigile maatöötajaile, "Rahva Hääl" 16. juunil 1962.

L i s a k i r j a n d u s

- NSV Liidu tööstuse ökonomika. Õpik, Tallinn 1957.
- Sotsialistlike tööstusettevõtete ökonomika, Tallinn 1961.
- H. M e t s a, Mõningaid küsimusi sotsialistlike ettevõtete rentaabluusest, Tartu Riikliku Ülikooli toimetised, vihik 97, majandusteaduslikke töid II, Tartu 1960.
- H. M e t s a, Hindade korrigeerimisest ja alandamisest, Tartu Riikliku Ülikooli toimetised, vihik 118, majandusteaduslikke töid IV, Tartu 1962.
- H. M e t s a, Miks meil korrigeeritakse hindu, "Edasi" 24. juulil 1962.
- H. K a l a, Mida tähendab masinate moraalne kulumine, "Eesti Kommunist" 1961, nr. 1, lk. 65-73.
- M. B r o n š t e i n, Kolhoositoodangu varumise süsteemi täiustamine, Tallinn 1959.
- M. H e l l e n u r m, Rakendada õigesti majandisest isemajandamist kolhoosides, "Sotsialistlik Põllumajandus" 1962, nr. 4, lk. 155-158.
- H. E l e n u r m, Toodangu omahind ja majandi rentaabluus, "Eesti Kommunist" 1961, nr. 5, lk. 25-31.
- H. M e t s a, Hind ja väärtus sotsialistlikus ühiskonnas, "Rahva Hääl" 27. juulil 1962.

- М. Б р о н ш т е й н, Основа и функции цены при социализме, Ученые записки Тартуского государственного университета, выпуск II8, труды по экономическим наукам IV, Тарту, 1962.
- Ю. В а н я а с е м е, О чистом доходе колхоза, Ученые записки Тартуского государственного университета, выпуск II8, труды по экономическим наукам IV, Тарту, 1962.
- И. Н. К а с с и р о в, Себестоимость колхозной продукции, ее исчисление и важнейшие пути снижения. Сборник "Себестоимость продукции и рентабельность колхозного производства", М., 1961, стр. 6-24.
- В. Х л е б н и к о в, О дальнейшем укреплении экономики колхозов, "Вопросы экономики" 1962, № 7, стр. 49-57.
- С. Г. С т р у м и л и н, Физический и "моральный" износ средств труда, VI гл. в книге "Очерки социалистической экономики СССР", М., 1959.
- Д. К о н д р а ш е в, Цена и хозяйственный расчет, М., 1961.
- З. А т л а с, Хозяйственный расчет и рентабельность, "Вопросы экономики" 1961, № 8, стр. 112-124.
- А. Э м е л ь я н о в, К вопросу об экономической природе себестоимости продукции, "Экономические науки" 1962, № 3, стр. 34-40.
- Я. О ф м а н и с, Оптовая цена предприятия и рентабельность, "Экономические науки" 1962, № 3, стр. 41-46.
- Сборник "Себестоимость продукции и рентабельность производства в колхозах", М., 1961, гл. I, IV.
- Н. П. С о б о л е в, Хозрасчет в колхозах, М., 1961.
- Я. А. К р о н р о д, Стоимость и цена в условиях социалистической экономики. Сборник "Проблемы политической экономики социализма", М., 1960, стр. 89-162.
- А. К о м и н, Об экономическом обосновании закупочных цен на сельскохозяйственную продукцию, "Плановое хозяйство" 1962, № 7, стр. 58-65.

- Н. М и т р о ф а н о в а, Как образуется цена на товары в нашей стране, Изд-во "Московский рабочий", 1961.
- Б. Ч и к о ш - Н а д ь, Проблемы ценообразования и политика цен, М., 1960.
- В. В. Б у д а в е й, Э. А. И в а н о в, Воспроизводство основных фондов промышленности СССР, Изд-во "Высшая школа", М., 1962.
- Сборник "Повышение уровня развития колхозного производства", М., 1961, гл. IV, V.

N ä i t l i k u d õ p r e v a h e n d i d

- Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. II5-II8.
- Лекционные плакаты по политэкономии /раздел "Социализм"/, /Наглядные пособия/, Госполитиздат, 1962, л. 9-12.
- Экономика промышленных предприятий. Наглядное пособие, Госполитиздат, 1961.

24. t e e m a. Diferentsiaalrent sotsialistlikus ühiskonnas seminar -- 2 tundi

- R e f e r a a t (15-20 min.): Diferentsiaalrent, selle vormid ja jaotamine:
- a) diferentsiaalrendi kujunemise põhjus, tingimused ja allikas sotsialismi tingimustes;
  - b) diferentsiaalrendi erinevus diferentsiaalrendist kapitalismi tingimustes;
  - c) diferentsiaalrent I ja selle jaotamine;
  - d) diferentsiaalrent II ja selle jaotamine;
  - e) diferentsiaalrendi jaotamise täiustamise ülesanded ja eeldused kolhoositootmises.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Agraarsuhete põhijooned sotsialismi tingimustes.
2. Eraomandi monopoli kaotamine maale ja absoluutse maarendi likvideerimine.
3. Kolhoositootmise rentaablus.
4. Kolhooside tulukuse võrdsustamise vajadus.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, I ptk. § 2.

NSV Liidu Ministrite Nõukogus. Müügikohustuste ja masina- traktorijaamade töö eest naturaaltasu maksmise kaotamisest ning põllumajandussaaduste varumise uuest korrast, varumise hindadest ja tingimustest, "Rahva Hääl" 2. juulil 1958.

N. S. H r u š t š o v, Kommunistliku ülesehitustöö käesolev etapp ja partei ülesanded põllumajanduse juhtimise parandamisel. Ettekanne NLKP Keskkomitee pleenumil 5. märtsil 1962, Kogumik "Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee 1962. aasta märtsipleenumi materjale", Tallinn 1962.

L i s a k i r j a n d u s

L. V a a k s, Mõtteid maahindamise vajadusest, "Sotsialistlik Põllumajandus" 1961, nr. 18.

L. P a l m, Maahindamisele tuleb anda avaram sisu, "Sotsialistlik Põllumajandus" 1962, nr. 13, lk. 581-583.

R. K a s k, R. P a n t, Maahindamise meetodikast ja muldade boniteerimisest Eesti NSV-s, "Sotsialistlik Põllumajandus" 1961, nr. 6, lk. 241-245.

E. V i n t, Põllumajanduslike maade hindamise süsteemidest. Kogumik "Põllumajandusökonoomika küsimusi", II, Tallinn 1959.

M. B r o n š t e i n, Kolhoositoodangu varumise süsteemi täiustamine, Tallinn 1959.

- С. Д. Черемушкин, А. П. Клопотовский, В. Г. Крючков, М. В. Маркова, Экономическая оценка земли, М., 1961.
- Т. Л. Басюк, Дифференциальная рента в социалистическом сельском хозяйстве, М., 1960.
- С. Д. Черемушкин, Об экономической оценке земли, М., 1958.
- В. П. Рожин, Некоторые вопросы подъема экономики слабых колхозов, М., 1961, гл. II, У.
- Л. Логвинов, Дифференциальная рента и вопросы выравнивания экономических условий повышения доходности колхозов, "Вопросы экономики" 1962, № 3, стр. 118-125.
- М. Бронштейн, Дифференциальная рента и выравнивание доходности колхозов, "Советская Эстония" 22 сентября 1961.
- М. Бронштейн, Распределение дифференциальной ренты при социализме, "Экономические науки" 1960, № I, стр. 32-42.
- И. Буздалов, Дифференциальная рента и вопросы экономической оценки земель, "Вопросы экономики" 1961, № 4, стр. 92-96.
- Сборник "Земельная рента в социалистическом сельском хозяйстве", М., 1959.

I l u k i r j a n d u s

- H. L e b e r e c h t, Ühes majas, 1958.
- M. Š o l o h h o v, Üleskütud uudismaa I ja II, 1954, 1961.
- V. I l u s, Kand maas, 1962.
- I. S i k e m ä e, Kirjad Vargamäelt, "Looming" 1962, nr. 2.
- O. T o o s i n g, Kaksteist aastat, "Looming" 1961, nr. 9-12, 1962, nr. 7-9.

N ä i t l i k u d õ p r e v a h e n d i d

Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. 119-125.

Важнейшее условие построения коммунизма. Наглядные пособия по материалам Январского /1961 г./ Пленума ЦК КПСС, Госполитиздат, 1961, л. I-10.

Наглядные пособия. Экономика социалистических сельскохозяйственных предприятий, Госполитиздат, 1961.

27. t e e m a. Sotsialistlik taastootmine

I seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Tootmisvahendite tootmise ülekaaluka kasvu seadus:

- a) tootmisvahendite tootmise ülekaaluka kasvu seaduse sisu;
- b) antud seaduse toime ajalooline ulatus;
- c) antud seaduse toime NSV Liidus mitmesugustel perioodidel;
- d) tootmisvahendite tootmise osatähtsus NSV Liidus ja USA-s;
- e) tootmise kasv ja vahetused kahes alajaotuses seitse- ja kahekümneaastakul.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Sotsialistliku taastootmise olemus ja eelised. Sotsialistlike tootmissuhete taastootmine.
2. Sotsialistliku ühiskonna natsionaalne rikkus, selle struktuur ja omapära.
3. Sotsialistliku ühiskonna koguprodukt, selle loomine ning tema naturaalsemeline ja väärtuseline struktuur.
4. Vahetus ühiskondliku tootmise I ja II alajaotuse vahel ning alajaotustes endis (koguprodukti realiseerimine).

- R e f e r a a t: Sotsialistliku ühiskonna natsionaalne tulu, selle loomine, kasv ja kasvu tegurid:
- a) natsionaalse tulu naturaalne ja väärtuseline koosseis;
  - b) natsionaalse tulu liikumise kolm staadiumi;
  - c) natsionaalse tulu allikas;
  - d) natsionaalse tulu kasvu tegurid;
  - e) natsionaalse tulu edasine kasv ja selle sotsiaal-majanduslik tähtsus;
  - f) natsionaalse tulu loomise kodanlike kontseptsioonide kriitika.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Ühiskondliku koguprodukti ja natsionaalse tulu jaotamine sotsialismi tingimustes. Ühiskondlike fondide kujunemine ja otstarve.
2. Natsionaalse tulu ümberjaotamine ja riigieelarve osa selles.
3. Akumulatsioon ja tarbimine. Sotsialistliku akumulatsiooni erinevus kapitalistlikust.
4. Töötaja taastootmine ja sotsialistlik rahvastusseadus.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

- K. M a r x, Gotha programmi kriitika, I ptk., 3. punkt, Tallinn 1957.
- V. I. L e n i n, Niinimetatud turgude-küsimuse kohta, III osa, Teosed, 1. kd.
- NSV Liidu rahvamajanduse arendamise kontrollarvud aastaks 1959-1965, Tallinn 1959.
- Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, I ja II ptk.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee aruanne partei XXII kongressile, Tallinn 1961, II ptk.

N. S. H r u ŷ t ŷ o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist, Tallinn 1961, III ptk.

L i s a k i r j a n d u s

- H. M ü ü r, Rahvamajanduslikud proportsioonid kommunismi laiahaardelise ülesehitamise perioodil, Tartu Riikliku Ülikooli toimetised, vihik 108, majandusteaduslikke töid III, Tartu 1961.
- R. H a g e l b e r g, Rahanduse osast NSV Liidu rahvatulu jaotamisel, Tartu Riikliku Ülikooli toimetised, vihik 108, majandusteaduslikke töid III, Tartu 1961.
- Я. А. К р о н р о д, Общественный продукт и его структура при социализме, М., 1959.
- В. Н. Я г о д к и н, Социалистическое воспроизводство, Изд-во МГУ, 1960.
- С. Г. С т р у м и л и н, Очерки социалистической экономики СССР, М., 1959.
- И. П и с а р е в, Два общественного строя - два закона народонаселения, "Социалистический труд" 1962, № 6, стр. 24-32.
- Г. И. Л и б м а н, Непрерывный рост социалистического производства, М., 1961, гл. II, III.
- П. Г. П о д ъ я ч и х, Население СССР, М., 1961.
- Трудовые ресурсы СССР, М., 1961.
- А. Г. З в е р е в, Национальный доход и финансы СССР, М., 1961.
- А. Г. К о р я г и н, Воспроизводство в социалистическом сельском хозяйстве, М., 1960.
- Экономические законы социализма и их использование, М., 1960.
- В. Н. Я г о д к и н, О планомерном распределении общественно-го труда /рабочей силы/ между различными отраслями производства при социализме. Сборник "Вопросы политической экономики", М., 1960.

В. С т а р о в с к и й, Производительность общественного труда и проблемы народонаселения, "Известия" 23 мая 1962 или "Вестник Академии наук СССР" 1962, № 5, стр. 33-53.

N ä i t l i k u d õ p r e v a h e n d i d

Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. 134-140.

Лекционные плакаты по политэкономии /раздел "Социализм"/, /Наглядные пособия/, Госполитиздат, 1962, к. 15-20.

SOTSIALISTLIK MAAILMAMAJANDUSE SÜSTEEM

28. t e e m a. Sotsialismi maailmamajanduse süsteemi põhijooned

I seminar - 2 tundi

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Sotsialismi maailmamajanduse süsteemi kujunemise objektiivsed põhjused.
2. Sotsialismi maailmamajanduse süsteemi põhijooned ja erinevused kapitalismi maailmamajanduse süsteemist.
3. Sotsialismi maailmamajanduse süsteemi arenemise esimene etapp.
4. Sotsialismi maailmamajanduse arenemise uus etapp ja selle iseärasused.
5. Meie ajastu peamine sisu.

II seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Kahe maailmamajanduse süsteemi majanduslik võistlus:

- a) kahe süsteemi majandusliku võistluse sisu ja tähtsus;

- b) erineva arengutasemega maade tootmise kasvu erinevused kahes maailmasüsteemis;
- c) võistluse kulgemine enne ja pärast 1954. aastat;
- d) kahe süsteemi majandusliku võistluse perspektiivid:
  - 1) tööstuse alal,
  - 2) põllumajanduse alal,
  - 3) teaduse ja hariduse alal,
  - 4) elatustaseme alal;
- e) sotsialismi võidu paratamatus rahulikus majanduslikus võistluses kapitalismiga.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Rahuliku kooseksisteerimise objektiivne paratamatus kaasajal ja selle eeldused.
2. Reformismi ja dogmatismi kriitika maailmamajanduse kahe süsteemi võistluse küsimustes.
3. Tootmise spetsialiseerumise ja koopereerimise tähtsus sotsialismi maailmasüsteemis.
4. Rahvusvahelise tööjaotuse areng sotsialismi maailmasüsteemis.
5. Sotsialismimaade majandusliku koostöö põhivormid.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

NSV Liidu valitsuse deklaratsioon Nõukogude Liidu ja teiste sotsialistlike riikide vahel sõpruse ning koostöö arendamise ja edasise tugevdamise alustest, "Rahva Hää" 1. nov. 1956.

Moskvas 14.-16. novembril 1957. aastal toimunud sotsialistlike maade kommunistlike parteide ja töölisparteide esindajate nõupidamise deklaratsioon. Rahumanifest, Tallinn 1957.

Kommunistlike ja töölisparteide esindajate nõupidamise avaldus, Tallinn 1960.

N. S. H r u š t š o v, Maailma kommunistliku liikumise uutele võitudele, "Eesti Kommunist" 1961, nr. 1.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, esimene osa, III, V, VII ja VIII ptk., teine osa, VI ptk.

N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist, Tallinn 1961, I ja V ptk.

N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee aruanne partei XXII kongressile, Tallinn 1961, I ptk.

L i s a k i r j a n d u s

J. K o t k o v s k i, Maksimaalse aja võitmise probleem kahe maailmasüsteemi majanduslikus võistluses, Tallinn 1960.

NSV Liit - Ameerika Ühendriigid, Tallinn 1961.

Palgest palgesse Ameerikaga, Tallinn 1960.

Elada rahu ja sõpruses, Tallinn 1959.

N. E r m a n, Kas kaubanduslikud sidemed või "külm sõda", Tallinn 1961.

A. K ö ö r n a, Majanduslikus võistluses kapitalismiga võidab sotsialism, Tallinn 1961.

A. K ö ö r n a, Kaks majandussüsteemi - kaks arenguteed, Tallinn 1962.

В. П е р л о, Экономическое сопоставление СССР и США, М., 1960, гл. IV.

Н. С и д у я н о в, Совет Экономической Взаимопомощи и этапы его развития, "Плановое хозяйство" 1962, № 8, стр. 7-18.

О. Б о г о м о л о в, Ю. П е к ш е в, Принципы и перспективы международного социалистического разделения труда и сотрудничества, "Плановое хозяйство" 1962, № 8, стр. 19-31.

Л. Н. Т о л к у н о в, Новый этап развития мировой социалистической системы, М., 1961.

С. М. В и ш н е в, Две системы - два итога, Изд-во "Знание", М., 1961.

США проигрывают экономическое соревнование, Экономиздат, М., 1961.

- И. В е р е щ а г и н, В. Р ы б а л к и н, О закономерностях экономического развития мировой социалистической системы, М., 1961.
- Критика современных буржуазных, реформистских и ревизионистских теорий, М., 1960, гл. XIV, XV.
- И. О л е й н и к, Формы международного разделения труда в лагере социализма, "Вопросы экономики" 1961, № 5, стр. 65-75.
- Социалистический лагерь. Краткий иллюстративный политико-экономический справочник, М., 1962.

N ä i t l i k u d õ r r e v a h e n d i d

- Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. 152-158.
- Лекционные плакаты по политэкономии /раздел "Социализм"/, /Наглядные пособия/, Госполитиздат, 1962, л. 21, 22.

SOTSIALISMI KOMMUNISMIS KÄRKJÄRGULINE ÜLEKASVAMINE

29. t e e m a. Kommunismi kõrgem faas ja sotsialismi kommunismiks ülekasvamise seaduspärasused

seminar - 2 tundi

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Kommunismi kõrgema faasi tootlike jõudude ja tootmissuhte põhijooned.
2. Sotsialismi kommunismiks ülekasvamise seaduspärasused.
3. NSV Liidu astumine kommunismi laiahaardelise ehitamise ajajärku.
4. Kommunismi ehitamise põhietaapid NSV Liidus.
5. Kommunistliku partei ja rahvahulkade osa kommunismi ülesehitamisel.
6. Riigi osa kommunismi ülesehitamisel. Revisionismi kriitika riigi väljasuremise küsimuses.

7. Kommunismi ehitamine NSV liidus ja sotsialismi maailmasüsteemi maade enam-vähem üheaegselt üleminekust kommunismile.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

K. M a r x, Gotha programmi kriitika, Tallinn 1957, I ptk., 3. punkt.

V. I. L e n i n, Riik ja revolutsioon, V ptk., Teosed, 25. kd. Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, Sissejuhatus ja teine osa.

L i s a k i r j a n d u s

Marksismi-leninismi alused, Tallinn 1960.

S. S t r u m i l l i n, Maailm 20 aasta pärast, "Eesti Kommunist" 1961, nr. 10.

G. P u i s, Ühiskondlike organisatsioonide osatähtsuse kasv, Tallinn 1962.

NSV Liit - Ameerika Ühendriigid, Tallinn 1961.

Основные вопросы политической экономии социализма в трудах В. И. Ленина, М., 1960, гл. VII.

Критика современных буржуазных, реформистских и ревизионистских теорий, М., 1960, гл. XIV.

Некоторые теоретические вопросы строительства коммунизма, М., 1960.

N ä i t l i k u d õ p r e v a h e n d i d - v t. lk.

30. t e e m a. Kommunismi materiaalse tehnilise baasi loomine ja arenemine

seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Kommunismi tootmisbaasi loomine põllumajanduses:

- a) põllumajanduse arendamine on kommunismi materiaalse tehnilise baasi loomise koostisosa;
- b) põllumajanduse ratsionaalse süsteemi loomine;
- c) põllumajanduse kompleksne mehhaniseerimine;
- d) põllumajanduse elektrifitseerimine;
- e) põllumajanduse kemiseerimine.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Kommunismi tootlikud jõud ja materiaalne tehniline baas.
2. Partei ja nõukogude rahva majanduslik peaülesanne - kommunismi materiaalse tehnilise baasi loomine.
3. Kommunismi materiaalse tehnilise baasi loomise ja arengu tingimused:
  - a) kogu maa elektrifitseerimine ja uute energiaallikate kasutuselevõtmine,
  - b) tootmisprotsesside kompleksne mehhaniseerimine ja automatiseerimine.
  - c) tootmise kemiseerimine,
  - d) teaduse muutumine otseseks tootlikuks jõuks.
4. Põhilise tootliku jõu areng, töötajate kvalifikatsiooni ja kultuurilise taseme tõus.
5. Tootmise organiseerimise täiustamine üleminekul kommunismile.
6. Ühiskondliku tööviljakuse kasv on kommunismi võidu otsustav tingimus.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, teine osa, I ptk.

NLKP Keskkomitee pleenumi otsus 15. juulist 1960 "NLKP XXI kongressi poolt tööstuse ja transpordi arendamise ning tootmistegevuses teaduse ja tehnika uusimate saavutuste rakendamise kohta tehtud otsuste täitmise käigust", Tallinn 1960.

N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist, Tallinn 1961, III ptk.

N. S. H r u š t š o v, Kommunistliku ülesehitustöö käesolev etapp ja partei ülesanded põllumajanduse juhtimise parandamisel. Ettekanne NLKP Keskkomitee pleenumil 5. märtsil 1962. Kogumik "Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee 1962. aasta märtsipleenumi materjale", Tallinn 1962, lk. 7-104.

N. S. H r u š t š o v, "Uutele saavutustele raudteetranspordi töös!" Kõne üleliidulisel raudteetranspordi töö-

tajate nõupidamisel 10. mail 1962, "Rahva Hää!"
11. mail 1962.

L i s a k i r j a n d u s

- V. K o s l o v, A. K a r u, Majanduslik peaülesanne, Tallinn
1962.
- A. N e i m a n, Kiirendada tehnilist progressi, Tallinn 1962.
- E. K u l l, Tootmise automatiseerimisest ja selle arengust
Esti NSV tööstuses, Tallinn 1961.
- NSV Liit - Ameerika Ühendriigid, Tallinn 1961.
- A. V e i m e r, Tootmise paigutuse probleem kommunismi mate-
riaalse--tehnilise baasi ehitamise ülesannete
valguses, "Esti Kommunist" 1962, nr. 7, lk.
28-37.
- С. С. И л ь и н, Создание материально-технической базы ком-
мунизма в СССР, М., 1961.
- С. Г. С т р у м и л и н, Проблемы социализма и коммунизма,
М., 1961.
- В. П е р л о, Экономическое соревнование СССР и США, М.,
1960.

N ä i t l i k u d õ p p e v a h e n d i d - Vt.lk. 47.

31. t e e m a. Tootmissuhete arenemine kommunismile üleminekul

I seminar - 2 tundi

R e f e r a a t (15-20 min.): Kooperatiiv-kolhoosliku omandi
arenemine ja lähenemine üldrahvalikule:

- a) kooperatiiv-kolhoosliku omandi vajalikkus
kommunismi laiahaardelise ülesehitamise
perioodil;
- b) kooperatiiv-kolhoosliku omandi osatähtsus
rahvamajanduses ja selle muutumine;
- c) kooperatiiv-kolhoosliku omandi üldrahvali-
kule lähendamise põhiteed:
  - 1) kolhooside tootmisbaasi tugevdamine,

- 2) ühismajandi tootmistegevuse mitmekesistamine,
  - 3) kolhoosidevaheliste tootmissidemete arendamine,
  - 4) kolhoosivahendite põimumine riiklike vahenditega;
- d) inimestevaheliste omandussuhete muutumine sees kooperatiiv-kolhoosliku omandi lähenemisega üldrahvalikule.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Riikliku omandi arenemine kommunismile üleminekul ja kahe omandivormi ühtesulamise eeldused.
2. Isiklik omand kommunismile üleminekul.
3. Inimestevahelised omandussuhted ühtse kommunistliku omandi tingimustes.
4. Sotsiaalsete gruppide vaheliste suhete arenemine üleminekul kommunismile:
  - a) linna ja maa vaheliste sotsiaal-majanduslike ning kultuurilis-elukondlike erinevuste ületamine,
  - b) vaimse ja füüsilise töö vaheliste oluliste erinevuste ületamine,
  - c) töö iseloom klassideta kommunistlikus ühiskonnas (tegevuse vastastikune vahetamine).

II seminar - 2 tundi

R e f e r a a t: Kommunismi jaotussuhete võrsed sotsialistlikus ühiskonnas:

- a) töö järgi jaotamine kui põhiline jaotusvorm ja selle osatähtsuse järkjärguline vähenemine sotsialismi tingimustes;
- b) tööst sõltumatud jaotusvormid:
  - 1) individuaalsed rahalised väljamaksed,
  - 2) ühiskondlik (kollektiivne) tarbimine tasuta teenuste vormis;
- c) tööst sõltumatute jaotusvormide kasutamise ulatus NSV Liidus;

d) tööst sõltumatud jaotusvormid kui vajaduste järgi jaotamise võrsed.

K ü s i m u s e d s õ n a v õ t t u d e k s

1. Vajaduste järgi jaotamise mõiste.
2. Vajaduste järgi jaotamise materiaalsed ja vaimsed eeldused.
3. Kommunismi jaotussuhete osatähtsuse suurenemine.
4. Kõrgeima elatustaseme saavutamine Nõukogude Liidus võrreldes enamarenenud kapitalistlike maadega on maailmaajaloolise tähtsusega ülesanne.

K o h u s t u s l i k k i r j a n d u s

- K. M a r x, Gotha programmi kriitika, Tallinn 1957, I ptk, 3. punkt.
- V. I. L e n i n, Suur algatus, Teosed, 29. kd.
- V. I. L e n i n, Põhilise elulaadi purustamiselt uue loomisele, Teosed, 30. kd.
- Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm, Tallinn 1961, I ptk. § 2, II ptk.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee aruanne partei XXII kongressile, Tallinn 1961, II ja III ptk.
- N. S. H r u š t š o v, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmist, Tallinn 1961, III ja IV ptk.

L i s a k i r j a n d u s

- U. P o l i s i n s k i, Tootmissuhete arenemine üleminekul kommunistliku ühiskonna kõrgemale astmele, Tallinn 1962, Eesti NSV PTTLÜ väljaanne nr. 92 (kateedris kasutamiseks).
- O. K a l j u s t e, Töö ja kutse-eesitika, Tallinn 1962.
- H. S c h n e i d e r, Kolhoosidevahelised organisatsioonid ja nende õiguslik seisund Eesti NSV-s, Tallinn 1961, lk. 3-34.
- L. K a a r a m a a, Nõukogude küla teel kommunismile, Tallinn 1962.

- H. S c h n e i d e r, Kolhoosipere õue-aiamaa kasutamise õiguse küsimusi Eesti NSV-s, Tallinn 1960.
- M. B r o n š t e i n, N. E r m a n, G. R e k k e r, Vestlusi elatustasemest, Tallinn 1962.
- H. M e t s a, V. T ü r k, Materiaalsete ja kultuuriliste hüvede jaotamisest üleminekul kommunismile, Tallinn 1962.
- E. T u b e n š l j a k, Kolhoosnikute pensioneerimisest Eesti NSV kolhoosides, Tallinn 1961.
- H. M e t s a, K. P a r v e l, Tootmise ja tarbimise seostamise põhiküsimusi üleminekul kommunismile, Tallinn 1961.
- NSV Liit - Ameerika Ühendriigid, Tallinn 1961.
- С. Г. С т р у м и л и н, Проблемы социализма и коммунизма, М., 1961.
- В. П е р л о, Экономическое соревнование СССР и США, М., 1960.
- А. К а р у, О существенных различиях между городом и деревней, Ученые записки Тартуского государственного университета, выпуск II8, труды по экономическим наукам IV, Тарту, 1962.
- В. В. Г р и ш и н, Всемерно развивать соревнование бригад и ударников коммунистического труда, Профиздат, 1960.
- Основные вопросы политической экономии социализма в трудах В. И. Ленина, М., 1960, гл. VII.
- Сборник "Развитие колхозной собственности в период развернутого строительства коммунизма", М., 1961.
- С. И. С д о б н о в, Две формы социалистической собственности и пути их сближения, М., 1961, гл. IV и X.
- Общественные фонды колхозов и распределение колхозных доходов, М., 1961, гл. IX и X.
- Повышение уровня развития колхозного производства, М., 1961, гл. II и III.
- Б. С и н ю т и к, О нормах потребления промышленных товаров, "Экономическая газета" 30 октября 1961.

- П. С. М с т и с л а в с к и й, Народное потребление при социализме, М., 1961.
- Н. Б у з л я к о в, О развитии общественных фондов потребления, "Вопросы экономики" 1962, № 4, стр. 36-46.
- К. О с т р о в и т я н о в, Строительство коммунизма и товарное производство, "Вопросы экономики" 1961, № 10, стр. 13-28.
- В. В е н ж е р, Подсобные хозяйства - дополнительный источник производства сельскохозяйственных продуктов, "Вопросы экономики" 1962, № 7, стр. 58-69.
- М. К о м а н о в, О формировании единой коммунистической собственности, "Вопросы экономики" 1962, № 5, стр. 107-117.

I l u k i r j a n d u s

- O. T o o m i n g, Maantee läbi metsa, 1960.
- O. T o o m i n g, Kaksteist aastat "Looming", 1962, nr. 7-9.
- L. M e t s a r, Unistused ei sure, 1960.
- V. G r o s s, Müüa pooleleiolev individuaalelumaja, 1962.

N ä i t l i k u d õ p r e v a h e n d i d

Kõik inimese heaks, kõik inimese õnne nimel! (Illustratiivset materjali Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmi kohta), Tallinn 1962.

Политическая экономия. Наглядное пособие, 1961, стр. 141-153.

Важнейшее условие построения коммунизма. Наглядные пособия по материалам Январского /1961 г./ Пленума ЦК КПСС, Госполитиздат, 1961, л. 1-10.

Лекционные плакаты по материалам XXII съезда КПСС /наглядные пособия, 14 плакатов/, Госполитиздат, 1962.

Лекционные плакаты по политэкономии /раздел "Социализм"/, /Наглядные пособия/, Госполитиздат, 1962, л. 12, 22-25.

Koostaja: L. Kaaramaa

Toimetaja: A. Karu

EPA Rotaprint 1962. a. Trükipoognaid 3,25.

Tiraaž 450 eks. Tellimise nr. 126.

Hind 7 kop.

Эстонская сельскохозяйственная академия
г. Тарту, пл. Ленина, 1
МЕТОДИЧЕСКОЕ ПОСОБИЕ ПО ПРОВЕДЕНИЮ СЕМИНАРСКИХ ЗАНЯТИЙ
ПО ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЭКОНОМИИ
/коммунистический способ производства/
Составлено по программе на 150 часов
На эстонском языке

Hind 7 kop.

A-24790

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00446147 3